

**Előszó és ajánló a NEUROVERZUM - A motoros kontroll,
mint a rehabilitáció alapja című könyvhöz**

Nagy Edit

főiskolai docens

Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar

Fizioterápiás tanszék

“Movement is life, life is a process. Improve the quality of the process and you improve the quality of life itself.” Moshe Feldenkrais

A mozgás az élet alapvető kelléke: az élet mozgás, a mozgás élet, hangzik a magvas gondolat.

Azaz a mozgás élet, az élet egy folyamat, javítsd a folyamat minőségét és ezzel magát az életminőséget javítod. Azt hiszem, ez az idézet méltán lehet minden gyógytornász jelmondata, hiszen alapjaiban véve fogalmazza meg munkák lényegét.

Azonban a mozgás minőségét javítani nem könnyű feladat, a saját Bobath tréningem kapcsán a legkorábban azt tanultam meg a szemlélettől, hogy a minőségre, a lehető legmagasabb minőségű mozgásra kell törekednünk kezelés során. Ahhoz, hogy ebben a munkában sikereket érjünk el elengedhetetlen a motoros kontroll, motoros tanulás elméleti háttérének megismerése majd gyakorlati alkalmazása.

Szándékosan hívom motoros kontrollnak mozgásirányítás helyett, motoros tanulásnak, mozgástanulás helyett és a későbbiekben is számos szakkifejezést hagyok meg az angol logika szerinti formában azért, hogy megkönnyítsem az angol nyelvű szakirodalom olvasását és integrációját a már megszerzett tudással.

Fontosnak tartom, hogy egy ugyanazon nyelvet beszéljünk mindannyian és megértsük a szakirodalmat, ami jelenleg zömmel angol nyelven érhető csak el, ezt az égető hiányt csillapítani igyekeztél indult el ennek a könyvnek az ötlete a megvalósítás irányába. A könyv fókuszában a mozgás áll, a mozgás megértéséhez szükséges neuroanatómiai, neurofiziológiai alapok áttekintése a gyógytornászok számára kiemelten fontos területek részletezésével. A normál működés leírása után az adott terület diszfunkcióit részletezzük. Az egyes fejezetek, funkcionális rendszerek végén ellenőrző kérdések segítségével tájékozódhatunk a megszerzett ismereteinkről, illetve ezek a kérdések segítenek a legfontosabb tartalmak kiemelésében. Hasonlóan a lényeges fogalmi meghatározások is zöld kiemeléssel, illetve a hangsúlyos elemek vastagbetűvel szerepelnek az alfejezeteken belül is.

A könyvre jellemző, hogy az alapismeretek közvetítésén túl, a motoros kontrollt érintő kérdésekben helyenként mélyvizekre evez, ennek célja nem az elrettentés, hanem a kíváncsiság felkeltése és az újabb szakirodalmak keresésére ösztönzés, a téma alapos megértése érdekében. Így hasznos információkat tartalmaz a motoros kontroll kérdéskörben mind a BSc, mind az MSc szintű gyógytornászképzésekhez. Tartsuk szem előtt, hogy az idegrendszer megértése és tanulása egy életen át tartó folyamat (vizsgán nem használható idézet J), mely során egyre többet és egyre

inkább összefüggéseiben leszünk képesek felfogni és átlátni ebből a csodálatos rendszerből.

Azt sem szabad elfelejteni, hogy elméleti tudásunk irányítja a gyakorlati munkánkat, épp ezért soha nem lehetünk megelégedve a jelen tudásunk szintjével. Az idegtudományok folyamatosan fejlődnek és változnak, ezért elengedhetetlen a szakirodalom követése, előfordulhat, hogy a könyvben szereplő adatok is más megvilágításba kerülnek idővel.

A címet illetően a Neuroverzum előtag kezdetben csak, mint fantáziacím funkcionált, de idővel egyre inkább önálló életre kelt. (Mindenesetre, a biztonság kedvéért megtartottam egy kevésbé elvont, könnyen fogyasztható alcímet is.) Nem elvetemült ötlet azonban párhuzamba állítani az Univerzumot és az Idegrendszert. Kezdetben mindkettőről csak annyit tudunk, hogy létezik, vannak csillagok az égen, és van egy idegrendszerünk, majd a tanulási, megismerési folyamataink során az egyes csillagok összeállnak csillagképekké, ahogyan az idegrendszer funkcionális egységeit, az alapvető összefüggéseit, működési elveit is megismerjük, azonban mindig ott lebeg felettünk, hogy valójában csak töredékét vagyunk képesek felfogni, nem beszélve a titokzatos fekete lyukak létezéséről. Lyall Watsontól származó idézet pontosan megfogalmazza a problémát: Ha az agy olyan egyszerű lenne, hogy megérthetnénk, mi lennénk olyan egyszerűek, hogy nem tudnánk.

A könyv létrejöttéhez az SZTE ETSZK biztosította számomra az alkotáshoz szükséges háborítatlan időt, alkotói szabadság formájában és ez a szabadság tette lehetővé azt is, hogy a könyvben megjelenő információkhoz méltó rajzillusztrációk születhessenek. Reményeim szerint nagymértékben megkönnyíti majd a gyógytornászhallgatóink idegtudományok tanulmányait ez a fajta vizuális kiegészítés. Szerencsés együttállás, hogy ebben az illusztrátori tevékenységben hasznosítani tudtam a hobbimból, a fényképezésből és digitális képalkotásból merített tudásom a neurológiai irányultságomban. Grafikus szemmel nyilvánvalóan más megítélés alá esnének az ábráim, de igyekeztem az általam legszemléletesebbnek gondolt, a megértést és átláthatóságot leginkább szolgáló digitális rajzokat készíteni a legjobb tudásom szerint a jelenleg elérhető szakirodalmat alapul véve. Kitartást és sok örömet kívánok a Neuroverzumban tett utazásokhoz.